

20 ՓԱՐՍ

ՆԱԽԱԳԻՐ ԵՎ ԵՆԻ ԲՈՒՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ՊԵՏԻՆԻ ՈՐԴԱՐԱՆ
ԱՌԻՍՏՐԱՏՈՐԻԱՏԻՆԻ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՐԱՆԱՐԱՆ

دردیله ده غلظه نواردونکیان خاندنه آرواک

غزتمسی اداره سته

Direction du Journal ARREVEIL
Noradouglian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

4. ՊՈԼԻՍ, 9 ՓԵՏՐՈՒՄ, 1890

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՋՅԱՆ ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔ

Վարչ. գործի տեղի կ'ունենայ Արա-
ցախի ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔը տարեկան պա-
րահանդեսով: Ամեն տարի պարբերա-
բար կը յայտարարվեն թե՛ առանց այս
պարահանդեսին ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔի գոյու-
թիւնն իսկ կը վստահուին: Ինչպէս ե-
րեւցաւ անցեալ տարւոյ պարահան-
դեսին հաշուէն որ մեր երեկի թուով
լոյս տեսաւ, պարահանդէսը, կամ լաւ
եւս՝ այն առթիւ կատարուած տարե-
կան հանգանակութիւնը կ'արտադրէ
800Էն մինչեւ 1,000 ոսկւոյ գումար մը,
որ ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն կ'աւտով կարեւո-
րագոյն մասը կը կազմէ: Խորքէն է թէ
գաւառական աղքատիկ տները անհրա-
կելի ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն նկատմամբ Կ. Պոլսոյ Ժո-
ղովուրդն իւր աւագ պարտաւորու-
թիւնն արեւոյ կը կարգէր միջոցի մը
վրայ պէտք է հիմնէ, ինչպէս է տա-
րեկան պարահանդէս մը, որոյ անպա-
շտօնութիւնը կրնայ հիմնովին ճանա-
գրել ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն երեսօնացոյցը:

ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն երեսօնացոյցը, խա-
կոյս չկայ թէ այս խնդիրը լրջօրէն
քննել կարծէ, զիսկովին չի թողնում
բան մը զոր մարդկային իմաստութիւն
էն անհաւանդ տարրական աղբաւի-
րութիւն մը կրնան տնօրինել: Այս-
բէն Միացեալ ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն իւր ամ-
բողջութեամբ անպակի փափակ վիճա-
կի մը մէջ կը գտնուի յորում գեւե-
րաւ իւր գործին ամենայն յարատեւու-
թեամբ շարունակելը ինքնակցութեան
արժանի իրողութիւն մ'է: Այս պա-
հու Միացեալ ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն վար-
ժարանաց թիւը կը հասնի 48ի, որոյ
37ը մանչերու եւ 11ն աղջկանց: Այս
վարժարանաց մէկ մասն Ազգ. Հայու-
հայ ընկերութեան ծախիւք է մէկ
մասն ալ ազգային այլ եւ այլ հաստա-
տութեանը նպատակը կը մատուոյ-
րարուին: Աշակերտաց թիւը կը հասնի
3350ի, որոյ 2,390ը մանչ է 960ն աղ-
ջիկ: ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն պատանէից թիւն
190ի կը հասնի: Մինչեւ ցարէ ԼՆ-
ԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն վարժարաններէն ուսու-
նաւորտ եղած են իւր 400 պատանիք
եւ պատանուհիք, ի հարկէ արտակա-
ն սեռն առաւելագոյն համեմատու-
թեամբ: Ուսումնաւորացի մէկ մասն
ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն վարժարանաց մէջ պա-
տեն կը վարէ, մէկ մասն ալ ուրիշ գա-
ւառային վարժարանաց մէջ, գործա-
ցուցիչ պայմաններով: մէկ մասն մայ-
րաքաղաքի մէջ է ալլոր պետական
կամ ուրիշ բարձրագոյն վարժարան-
ներու ընդացի կը հետեւի: մէկ մասն
ի գաւառս կատարական պաշտոն-
ներու առէ մասած է, իսկ մեծագոյն
մասն անհրաժեշտ գործերը կը պա-
րապրի: Այս թուանշանը պերճախօս
ապացոյցն են թէ Միացեալ ԼՆԿԵՐՈՒ-
ԹԻՒՆԻՔն յաջողած են արդէն ամբողջ
թերեւոր մը արտադրել, որ գաւա-

ԱՐԵՒԵԼ

Օ Ր Ա Գ Ի Ր

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐՍ

ՐԱՅԱՆՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Քաղաքական	Պարբերական	160
Կ. Պոլսոյ համար	Քաղաքական	Պարբերական	80
Կ. Պոլսոյ համար	Քաղաքական	Պարբերական	40
Կ. Պոլսոյ համար	Քաղաքական	Պարբերական	300
Կ. Պոլսոյ համար	Քաղաքական	Պարբերական	160
Կ. Պոլսոյ համար	Քաղաքական	Պարբերական	160
Կ. Պոլսոյ համար	Քաղաքական	Պարբերական	58
Կ. Պոլսոյ համար	Քաղաքական	Պարբերական	28
Կ. Պոլսոյ համար	Քաղաքական	Պարբերական	28

Les abonnements sont reçus
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ուային կրթութեան մարդասիրական
գործին ոչ նուազ պիտի սատարէ յա-
պագային: Ամեն տարի բարձրագոյն
ուսումնաւորութեան կ'ունենան ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն
վարժարաններէն, զիսկովին պարզ
նախակրթութիւն մը ստացած, և քա-
ղաքացիք՝ քիչ մը աւելի բարձր:

Մասնաւոր գոհունակութեամբ յի-
շատակութեան արժանի նորութիւն
մ'է որ ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն, խորհելով թէ
իսկ ուսումնական կրթութիւնն մը չի
բաւեր, և մանաւանդ ուրիշ ուրիշ
արհեստի մեծ պէտք ունին գաւա-
ռայի տղայք, իւր վարժարանաց մէջ
արհեստական ուղղութիւն մտցնել
որոշած է, և փորձն ալ սկսած է ը-
նդէ: Երկվարժարանութեան ու դար-
ժարութեան արհեստանոց մը բանա-
լով ի կիկեկա, որոյ պղծնի է երկվար-
ժանքերը տեղական ժողովրդեան մէկ
մասին սարգուստի զխնամք միջոցը
կը կազմեն: Կը յուսացուի որ մեծապէս
արդիւնաւոր լինի այս արհեստանոց,
և ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն քաջակրթութիւն ուրիշ
տեղեր ալ մտցնել արհեստական ուղ-
ղութիւն, տեղային հանգամանաց հա-
մաձայն, երկրին և ազգին կենսական
չափուց գրաւի մասնակցութիւնն ալ
կըր-
պիւն:

Գաւառացոյ կրթական պէտքերը
տարուէ տարի կ'աւելնան: Ամեն տարի
վարժարանն որ կը բացուի՝ նորիւ բա-
նաւոր պէտքն ու բաղանջն երեւան
էն յոսն: ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն 48 վարժա-
րաններէն ունի 1889 տարւոյն մէջ
բացուած են, ոմանք Ազգ. Կեդր.՝
Վարչութեան յանձնարարութեամբ և
ոմանք տեղացոյ ինքրանք: Կրնանք
մակարարել թէ ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն շատ
անգամ կը պարտաւորի մեր թիւն
ղազուց ինքիքը նոր վարժարանաց
բացման համար, և այս յաճախակի
մերթմուռն ոչ նուազ նպատակ է ԼՆ-
ԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն ունի արժարժեւոր
գաւառացոյ մէջ, որք քիչ քիչ վար-
ժարանաց մէկ մասն Ազգ. Հայու-
հայ ընկերութեան ծախիւք է մէկ
մասն ալ ազգային այլ եւ այլ հաստա-
տութեանը նպատակը կը մատուոյ-
րարուին: Աշակերտաց թիւը կը հասնի
3350ի, որոյ 2,390ը մանչ է 960ն աղ-
ջիկ: ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն պատանէից թիւն
190ի կը հասնի: Մինչեւ ցարէ ԼՆ-
ԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն վարժարաններէն ուսու-
նաւորտ եղած են իւր 400 պատանիք
եւ պատանուհիք, ի հարկէ արտակա-
ն սեռն առաւելագոյն համեմատու-
թեամբ: Ուսումնաւորացի մէկ մասն
ԼՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՔն վարժարանաց մէջ պա-
տեն կը վարէ, մէկ մասն ալ ուրիշ գա-
ւառային վարժարանաց մէջ, գործա-
ցուցիչ պայմաններով: մէկ մասն մայ-
րաքաղաքի մէջ է ալլոր պետական
կամ ուրիշ բարձրագոյն վարժարան-
ներու ընդացի կը հետեւի: մէկ մասն
ի գաւառս կատարական պաշտոն-
ներու առէ մասած է, իսկ մեծագոյն
մասն անհրաժեշտ գործերը կը պա-
րապրի: Այս թուանշանը պերճախօս
ապացոյցն են թէ Միացեալ ԼՆԿԵՐՈՒ-
ԹԻՒՆԻՔն յաջողած են արդէն ամբողջ
թերեւոր մը արտադրել, որ գաւա-

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՅԱՐԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Օրում ամենը տախան Օրէն-
նու դուքան է: Թէեւ յայտարարեց
թէ քաղաքական նպատակ մը չունի,
բայց իւր անխնամ բարեկամաց ըն-
թացքէն կ'երեւի թէ արքայազնի
կուսակցութեան պետերուն գործիք
եղած է, և կ'ընտրէ թէ գաւառացոյ
առաջին իւր տուած պատասխանը նոյն
կուսակցութեան կողմէ խմբագրուած
էին կանխա: Փարիզեան լրագիրքը
մասնաւորութեամբ թէ ոտտիկանութիւնը
անհրաժեշտ լինի վրայ բռնած է Անգ-
լիայէն եկած ամբողջ հակեր Օրէնաւո-
րէն լուսնակները պարտնակող
որք զայն կը ներկայացնեն զինուորա-
կան համադրեալով, եւսագոյն գործ
պարտած, որոյ վրայ գալիական ա-
բարդար նստած է:

Անցեալ հինգշաբթի Օմարի դուքը
իւրաքանչիւր տեսակցութեամբ մ'ուսնաց-
նաւ: Օրէնաւո-րէն հետ, որ իւր եղ-
բայ թիւն է, և այս առթիւ ծերունի
դուքն յայտարարեց թէ Հանրա-
պետութեան նախագահն ի մտով իւր
ներման իրականութիւնը ի գործ պիտի
դնէ և բանտէն արձակէ զինք: Օմարի
դուքն Օրէնաւո-րէն զգին կատարած
երեսօնականութեան եւսանդութեան
աւելորդ գաւառէն է, և իստիմութեան
յորդը կ'արդարեւ է նմա, արքայա-
կան կուսակցութեան մի քանի գործիչ-
ներուն դէմ զգուշացնելով:

Արուստահանդիսի վիճակահա-
նութեան մեծագոյն թիւը (200,000
Ֆր. արամանդ) չափեցաւ Ազգաց
գործարանատէր Պ. Փոլէֆ Լէֆի, որ
հիմալ այն աղամանները ծախել կը
նայի: Հինգ տոմակ գնած էր, որոց
երեքը պարզեւ ստացած են: Միւս
երկու պարզեւներն էին գիրք մը և
սուսի մը նամակագրութիւն:

Փարիզի Արքեպիսկոպոսը, Պա-
պին տուած թոյլտուութեան համ-
մատ, շրջաբերական մը հանելով Մեծ
Պաշտօնի ծովն ու պահնորութիւնն
զերծ կացուց իւր թեմականները մի-
շու մարտ 23: Արքեպիսկոպոսը կ'ըսէ
որ թէեւ Ինքիւնեցան գործած կը
թուի, բայց շատ մը անձինք տկար
մնացած են այն պատճառաւ, և ի
Փարիզ այցելուք կուգան անպիսի եր-
կիւններէ ուր Ինքիւնեցան կը ճարակի
դեմ:

Պարսկական կառավարութիւնն
որոշած է շնորհել թուրքիոյ հետ իւր
արեւմտական գաղափար, միւս առեւ-
տարական գաղափարը վերականգնել
միտ մարդային նոր յանձնարարութեան
նկարագիրն է իւր գործողու-
թեան կատարել ապագայ թիւնը պա-
հու համար: Բ. Իրան հետ փրան-
սական կառավարութեան այժման
բանակցութեան նպատակն է առեւ-
տարական վիճակ մը որոշել ի բացա-
կցութեան առեւտրական գաղափարի
թիւնը կ'ըսէ թէ փրանսական կառավա-
րութեան փափոքն է թուրքիոյ հետ
վարկի 1802 ինչ կըսէ: Քարեկա-
մութեան Դաշնադրին համեմատ, ո-
րով թուրքիա յանձն առած է մար-
տային գործող մէջ ժողովրդի տալ
մենքն նպատակ: որ պայմանները զորս
Պարսկան է ուրիշ ո' է Տէրութեան:
Պարսկա աշխարհը բաւ կը համարի առ-
այժմ:

ԳՈՐԾԱՆՈՐԱԿԱՆ ԽԵՂԻՐ

Վիլհելմ Կայսր եւսանդեալով կը
գործէ: Փետր. 5 ինչ Պրիւսիոյ պաշտո-
նակալութիւնը հրատարակած էր Կայսր
երկու հանձնարանով հրովարտելու
միւս առ Պրիւսիոյ իշխան և միւսն առ
ժողովրդականութեան և արհեստագոր-
ծութեան նախարարն ուղղելով գոր-
ծարարական ինքրորդ կարգադրման
համար, և փետր. 14 ինչ Վեհափա-
ռութիւն ի նիստ հարկերից փրանսական
Խորհուրդն, և բացման ճառով մը ծա-
նայ թէ գործարարական ինքրորդ
կարգադրման համար ինչ տեսակ ծը-
րաբեր ունի պատրաստել Խորհուր-
դի ծրագրերը որք ապա խորհրդակից
վարժարանային պիտի մատուցուին: Հա-
կառակորդ լրագիրքը կ'ըսէ թէ Կայ-
սրն այս անգամարանքը կը բացատրուի
այնու զի ընտրութիւնը փետր. 8/20ին
տեղի կ'ունենան, և կ'արժէ կարուկ
գործողութեամբ մը ապա ի գործարար
գաւառացի մտքի վրայ, ցոյց տալով անոց
թէ Կայսրն ու կառավարութիւնն ան-
կեղծապէս կը համակրեն իրենց վիճա-
կին: Կայսրն ծրագրելն յոյժ ընդարձակ
է: Կործարար պաշտպանութիւնը ար-
տուկեանց անսահման չափաւորու-

թեան դէմ, սահմանափակել կանայց
և տղայոց աշխատութիւնը գործարա-
նաց մէջ: Գնել թէ ինչ միջոցներով
կարելի է հաշտեցնել այս բաղադրու-
թեանը: որք գործարանաց ծախիւք
կրնան աւելցնել ազգային արհեստա-
գործութեան չափաւոր գործունեու-
թեան հետ, այսինքն ինչպէս ընել որ
գործարար չարաչար չյորդնին և գոր-
ծարանատէր գործակալ չհանին և յա-
ռաժ վարեն իրենց ձեռնարկութիւն-
ներ, գործարարաց օրինաւոր ներկա-
ցուց լինելու տալ գործատեալը և Պե-
տութեան հետ իրենց շահերուն վրայ
բանակցելու համար, Պետութեան հաւա-
քին օրինակի ճատաւարութեան իր-
նել, և կառավարական հ կողմից ի
գործ դնել անհատական հանգրուան
վրայ: այլովքն հանգրուան:

Վիլհելմ Բ. կը յայտարարէ թէ
միայն կառավարական ոյժերով կարե-
լի չէ լուծել այս բաղադրութիւնը ինչ
և կողմէ կ'ըսէ երկուցոյ և Կարողի
ինքնակամ աշխատութեան կառավա-
րութեան մեծ ձեռնարկութիւնն ի
գլուխ հանելու համար:

Կայսրն այս առթիւ ինչ հոգիներ
արտասովոր անգամ նշանակել Պե-
տական Խորհուրդ, որ այժմ 75 ան-
դամէ կը բաղկանայ: Բայց գործարար
կը գնահատեն թէ իրենցմէ ոչ ոք
կայ Պետական Խորհուրդն մէջ, որ
ինչ վիճակը բարեկաւուր միջոցն
կունի վրայ խորհելու պատանդն ունի:
Թառաշխիւսական կամ արմատական
կուսակցութեան պատկանող տնտեսա-
գէտներն ոչ ոք Կայսրն բարեհաճու-
թեան արժանացած է այս պատանդն
կողմէն: համար, և առեւտրական
գործարանատէրք անուանուած են:

Ուրիշ պարագայ մը որ անհասկա-
լի կը թուի: Պրիւսիոյ իշխանին կառա-
րեալ անտարբերութիւնն է այս ինչ-
որ մէջ, յորում Կայսրն նախաձեռ-
նութեան լեւեկ կ'երեւի, և երկվար-
նայ նախարարայնոր լուռ ու մուշ
կը մնայ: Արդէն կ'ըսուի թէ այս
ինչոր մէջ Պրիւսիոյ համալիսի Կայ-
սրն, և իւր ընթացքը կը հաստատէ
գայ զորոյ:

Լուստեն հետագիւր մը կ'ըսէ թէ
գերման կառավարութիւնը, Վիլհելմ
Կայսրն երկուց հրովարտուած հրա-
տարարութիւնն յաւաք, անդէլ: կառավա-
րութեան կարծիքն հարցուցած է թէ
կը յօժարի՝ մասնակցել գործարարական
գաւառականութեանը: Լորտ Սալզբըրի
խաւաքողական պատասխան մը տուել
է: Բայց ինքնորդն հիմալ վրայ վրապա-
հանուր ընելով հանգրուան, Գերմանիոյ
Կայսրն անձին համար յարգանք ցու-
ցնելով պիտի ընտրուի երկու հրաւերը
թիւն ծրարան և ձուլելիւր պատուի-
րակ զրկել չուզին, Կայսրն իւր հրա-
ւերն եւս պիտի առնու:

ՍՊԱՆԻԱ ԵՒ ՓՈՐՊՈՒԿԱՎ

Անգլիոյ վեճը Փորթուկալի դէմ
մեղքեցումը մը յառաջ բերաւ Փորթու-
կալի և Սպանիոյ մէջ, որք միեւնոյ ազ-
գին երկու հատուածներն են զրէթէ:
և միայն քաղաքական վեճերու պատ-

ճառաւ անցելոյն մէջ հետագած են ի-
րարմէ: Ոմանք կ'առաջարկեն Իրե-
րան Դաշնակցութիւն մը կազմել միւս-
նիկով Սպանիան և Փորթուկալն, և
թէեւ քաղաքական լրջամիտ մար-
դիկ այս գաղափարին կիւտ չեն տար,
բայց հոգը Տէրութեան մը դէմ այս
երկու տկար Տէրութիւնք իրենց մէջ
միաբանելու պէտքը կը զգան, մասնա-
ւանդ որ Սպանիոյ ծայրը ձիւրայթա-
րին Անգլիոյ ձեռնաց մէջ մնան Սպա-
նիոյ աշխիւ փուշ եղած է և այս օ-
րերս Անգլիայի ձիւրայթալի կողմը
գորաւոր նաւատորմ մը համախմբելով
է այն անառիկ ժայռն և չիլիայեան
առաւել զորեղագոյն պաշտպանական
և յարձակութեան վիճակի մէջ դնե-
լով, շատ անգամ վարկեան մ'ընտ-
րած են սպանիական փախկաւորտ ազ-
գին առեւտրական դիւրաղաժամութիւն-
ները վերադարձու համար:

Սպանիոյ մասին թիւրաւորն իւր
հիւանդութիւնն ի վեր առաջին ան-
գամ լինելով, իւր մեր հետ գոց կառ-
քով մը գործը եղաւ: Թէեւ ապաքի-
նած, բայց տալաւ իւր երկարատեւ
հիւանդութեան հետեւը կ'երեւէին
իւր դէմքին վրայ:

ՈՒՆԿԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴՈՒՆ

Պ. Կատսոն, Ուղեբժի վրայ իւր
ընդարձակ ատենաբանութեան մէջ,
յորում արեւելեան գործը վրայ խօ-
սեցաւ, Մայրաքաղաքի անդէլ: դե-
պան Սեր Ռիկիթը Դուայի զովեան
Պ. Սիկիթ ատենաբանութիւնը, հաստատեց
նոյն գովեստ, որով պատասխան տը-
րուեցաւ այն անդէլ: լրագրաց որք
անդէլ: գաւառական ընթացքը թիւ կը
գտնեն ինչ ինչ առկա ինչորոց մէջ:

ՊՈԼԻՊՈՒԿԱՆ ԴԵՊՐԵՐ

Տիկին Փանիկա աղբարաւոր մը մա-
տուցանելով Տէրութեանց գործակալնե-
րուն ի Սիկիթ, անոց միջոցով իրեն
հա ցոյց օրակն զի իշխանութեան
բանտին մէջ մարդկորէն վարուին իւր
ամուսնոյն հետ, և հրապարակաւ դա-
տեն զիստ: Երբ նոյն շատ յուր զը-
րուեան մը ենթարկուել է փանիկա
և կը կարծուի թէ պիտի դատուի,
դատաւարութիւն և պիտի կախուի ա-
ռանց հրապարակաւ դատաւարու-
թեան: Որովհետեւ փանիկա իւր զին-
ուորական ատենաբանութեան գրեալ
է, հասարակ երեսօնական ատենի առ-
ջեւ պիտի դատուի, և եթէ դատա-
ւարութիւն ի կախալան պիտի հան-
ուի, փանիկան հրապարակաւ բռնուելու
թիւն լինի: Վիլհելմի թիւրակցին ար-
ժանահատաւ արդիւրէ կ'իմանայ թէ
փանիկա կատարեալ խառնակութեան
ըրած է, ըսելով որ թէ իշխան և
թէ նախարարայնոր տապալել կը
խորհէր այլ ոչ պայմանով, որովհետեւ
Պոլիպուկալ կառավարութիւնը բըռ-
նապետական ընթացք մը առած է, և
ամենին օրինաւոր պատասխան զը-
րացուած են, բայց կը մերժէ այն ամը
բաստանութիւն թէ օտար թիւրաւոր-

Ատուած կը հրապարակ մեզ՝ ներք

մեր թիւնաւաց:

Եւ աւելի ցած ծայրով,

մամբ կամ կայաւորով կ'ընէր այս
ձեռնարկութիւն: Ընդհանուր դա-
տարկայ Մարտով յառաջ կը վարէ զըն-
նութիւնը, բայց քանիցս չյաջողեցաւ
մինչեւ հիմա քառասուն մը գտնել որ
զինքն պաշտպանել յանձն առնու: Ե-
րբ քանիցս ձեռնարկին յաջողէր,
ձեռնարկային ներքաւ իշխանի համար
խոսք կայ երկր իբրեւ ընտրելի:

Պուրջէի ռուս դեսպան Պ. Հիւն-
րով, զոր Պուրջիւրդի կառավարական
մամուրը բացարձակ կ'ամրաստանէր
իրեն ինկաւորէի քանիցս, փեթերու-
պարկ կանուցեցաւ:

Պ. Սիմանուլով յայտարարեց ռու-
սան ինկաւորէի մը լիք Պ. Հիւնրովի ու
փանիցս երկու ժամանակէ հետեւ
գաղտնի լիցիւզացութիւն մ'ունէին:
Նոյն օրէնք փեթէ կ'ընէ լիք ռուսա-
կան համար երկու ժամանակէ հետեւ
մէջ ի դերեւ ելան, մին է փանիցսի
ձեռնարկին ու միւրը Ռուսիոյ մէջ զՊ.
Պրաժիանս դատի ենթարկելու առա-
ջարկութեան մերժումը:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն Տ. Խորեն Ս. Պատրիարք
Հօր անուան տոնախմբութեանն առ-
թիւ երէկ ընդունելութիւնը կատար-
ուեցան Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ:
Առաւօտուն Մայր եկեղեցւոյ մէջ
հանդիսարար արարողութիւնը կա-
տարուեցան Ս. Վարդանանց տունին
առթիւ: Ամեն Ս. Պատրիարք Հայրն
ինչպէս նաեւ երեսօտեցող Պատրիար-
քական Փոխանորդ Գեր. Սիմանս արե-
ւելակցային ու այլ եկեղեցականք ներ-
կայ գտնուեցան սոյն արարողու-
թեանց:

Յուսարտ ժամերգութեանց, Գեր-
Սիման արեւելակցային, ուրիշ եկե-
ղեցականք, Մայր եկեղեցւոյ թաճա-
նայք, դպրաց զանաւն ու բազմաթիւ
ազգայինք Պատրիարքարան ելնելով
շնորհաւորեցին Ս. Պատրիարք Հօր
անուան տոնախմբութիւնը: Դըպ-
րաց դարձ Ն. Ամենպատուութեան
անուան ձեռնարկ երկը երկը ու բա-
նախմբութիւնը կատարուեցան:

Ս. Պատրիարք Հայրը գոհունակու-
թիւն յայտնելով իւր հայրական օրհ-
նութիւնները նախկին թուր ներկա-
յից, որք յետոյ պատուաւորուեցան
Պատրիարքարան թուր պատուե-
կայք, առաջնորդութեան Պատրիար-
քական Փոխանորդ Գեր. Ներսէս Մ.
վարդապետի, Ս. Պատրիարք Հօր ներ-
կայացան ու մասնակցեցին իրենց շնորհ-
անքեր:

Պարտիկ տոնախմբակն Անդը-
ռապոլ Տըքթ. Թիւրքաբան էֆենտի,
երեսօտեցող ոմանը, իրական, Բա-
ղաթապատ Ժողովուրդ ու Տնտես խորհր-
դոյ անդամը, քարոզիչը, Թաղական
Երեսօտեցող ոմանը, եկեղեցականք ու
երեսօտեցող ազգայինք միջոցին Պատրի-
արքարան ելնելով շնորհաւորեցին
Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր անուան տո-
նախմբութիւնը:

Ասորաց կաթողիկոսին մայրաքաղա-
քին փոխանորդ Պատրիարքարան գա-
լով, Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր ան-
ուան տոնախմբութեանն առթիւ շը-
նորհաւորական այցելութիւն տուաւ:
Ներկայից ազգայինք կողմէ պատ-
գամաւորութիւն մը հեռագրաւ շնոր-
հաւորած ըլլալով Ս. Պատրիարք Հօր
անուան տոնախմբութիւնը, Ն. Ամեն-
նպատուութեան հեռագրաւ գո-
հունակութիւն ու շնորհակալութիւն
յայտնեց:

Ասորաց կաթողիկոսին մայրաքաղա-
քին փոխանորդ Պատրիարքարան գա-
լով, Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր ան-
ուան տոնախմբութեանն առթիւ շը-
նորհաւորական այցելութիւն տուաւ:

Ներկայից ազգայինք կողմէ պատ-
գամաւորութիւն մը հեռագրաւ շնոր-
հաւորած ըլլալով Ս. Պատրիարք Հօր
անուան տոնախմբութիւնը, Ն. Ամեն-
նպատուութեան հեռագրաւ գո-
հունակութիւն ու շնորհակալութիւն
յայտնեց:

Վսեմ Տըքթ. Տիգրան փաշա Փէշա-
մաշկեան ու Տըքթ. Սիման Նախըն-
թաց օր այցելութիւն տալով Գեր-
Սիման Նախընթաց փաշային, իր
ձեռնարկ շնորհակալութիւն մը կա-
տարեցին:

Երեկ, Ն. Սրբազնութեան անուան
տոնախմբութեանն առթիւ, իւր բազ-
մաթիւ բարեկամք շնորհաւորական
նամակներ ուղարկեցին ի միջի ինչ-
ոց՝ Վսեմ. Սրբազնութեան փաշա Տա-
նան, Վսեմ. Մարտիկոյ փաշա, Ան-
Վահագմ պէյ Տատեան կէն: Եւրո-
պայ:

Ազգ. Ժողովոյ տոնախմբակն Ան-
Տըքթ. Թիւրքաբան էֆենտի ու Տըք-
թ. Օրմանեան երէկ այցելութիւն տը-
ւին Նոյնային Ն. Սրբազնութեան,
Տըքթ. Թիւրքաբան հաւատած է որ
Ն. Սրբազնութիւն ի մասոյս բարեկամ-
կաւորանայ:

Ան. Յովհաննէս էֆենտի Թորոս-
եան, որ ժամանակէ մը հետեւ Պրուս-
կա զորքեր յաղթելու պատշաճով, երեկ
իրիկուն մայրաքաղաք վերադարձաւ:

Ամէն կողմ կը խոսուի Օրթոքսիւլ ըն-
տանեկան երկուրդին վրայ, որ կայմա-
կերպութեան յառաջիկայ երկուրդին զի-
շերտան համար, Բաղեթը ընկերութեան
թաղանթին մէջ, Այդ երկուրդին անդալ-
տարուն յաջողութիւնն այնչափ հրա-
պուրած է մտքերն որ յառաջիկայ երկու-
րդին զիշերտան համար կարելի է գու-
շակել՝ առանց մարգարէ ըլլալու թէ ե-
րկուրդը կայմաւորութեանն գէտնի
վրայ ուրիշութեան փոխելու պիտի չըն-
դոյ, ստորած յաջողութեան վրայ հըն-
քող զգաւոր չանդոյ:

Տոններն արդէն սպառած են մեծ մա-
տաք, ու ուշ մնացողները փութալու են:
Ընտրելու ընկերութիւն մը, ընտանե-
կան սիրտը հանգամանք, ամենէն փափ-
կաւորներն ինչ զոհ ընելու աստիճան
հասնողն: այս հանգամանքներուն դիմա-
բար համար շատ անտարբեր ըլլալու է:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊՈՆՏՈՒՆԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ
ԱՍՏԻՆԱՅԻՆ ԵՆ ՊԱՏՈՒՆԱՅԻՆ
Իւրախ երկրորդ աստիճան տրուե-
ցաւ Պետական Խորհրդոյ ներքին ճի-
ւղին առաջին օգնական Նէֆի Էֆենտի:

Սանիթի երկրորդ աստիճան կայս-
անձնական Խորհրդոյ ներքին ճի-
ւղին առաջին օգնական Նէֆի Էֆենտի:
Սանիթի երկրորդ աստիճան կայս-
անձնական Խորհրդոյ ներքին ճի-
ւղին առաջին օգնական Նէֆի Էֆենտի:

Սանիթի աստիճան Բ. Իրան թաղ-
մանութեանց անձնակի քարտուղարնե-
րէն Ահմէտ Թէֆէթի պէյն ու Տէպրէի
Պալատի թաղապետական բժիշկ Հայ-
տար Ալի Էֆենտի:

Ձիւնուրական Գնեիլ Եանձնաժո-
ղով անդամ անուանուեցաւ կայս-
թիւնական Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ պատ-
ուանայն տրուեցաւ Վեհ Սուլթանին
դարձարանի պաշտօնեայ Տաշպէի Է-
ֆենտի:

Երրորդ կարգի Օսմանիլէ՝ Միլե-
րականի լիցիւզացութեան գործադ-
արական Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Երրորդ կարգի Մէճիտիլէ՝ Սե-
պիլ թաղապետական աստիճանի Նախ-
կան Զեյնէլ Մուսիւնտի փա-
շա:

Կողմ ընդունուած է բայց ի վերջոյ,
Պ. Բոթառ փափաք յայտնած ըլլալով
ինչ ինչ փափաքներուն ներքին ճի-
ւղին, բարձի թիղի երաժ էր: Հաւա-
նական են որ Պ. Բոթառ նորանոր ձեռ-
նարկներ ընէ այժմ:

ՊԱՐԱԿԱՆ ԴԵՄՈՒՆԱՅԻՆ
Պարական գեղարան Միլիթա Մոհ-
մին խան երեկ գիշեր չընդ հացիկոյով
մը տուաւ դեսպանատան մէջ:

Ներկայ էին Արտաքին գործոց նա-
խարար Սայիտ փաշա, արարողապետ
Միւնսիլ փաշա, Խորհրդի մէջ թաղ-
ման Միւնսիլ պէյ, նոյն նախարարու-
թեան մէջ քանի պաշտօնեայք, ռու-
սական, ֆրանսական, անգլիական
դեսպանք ու զեմարտներ: Ռուսա-
կան դեսպանատան խորհրդականն ու
կինը ու այլ հրաւիրեալք:

Հայկերոյ մէջ յետոյ զարգացան
գէտ մը տեղի ունեցաւ:

ԻՏԱՆԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՄԸ
Կրթական նախարարութիւնը, հրա-
հանք ուղարկով ամեն կողմ, ծանուցած
է թէ երբ իսլամ աղանդի քաղաք-
քին յաճախել իտալական կառավա-
րութեան կողմէ թուրքերէ մէջ բաց-
ուած վարժարանները, պարտին նա-
խապէս երկրորդական վարժարանաց
մէջ ուսանել կործանական ուսումն, վի-
սական տանայ մը արդար յաճախել
այդ վարժարանները:

ՕՍՄ. ՐԵՎԻՆ
Կայս. կառավարութիւնը վերջերս
արդիւնք էր որ ՐԵՎԻՆ գետերը գնե-
րը կրեն: Այս որոշումը, կ'ընէ հիւսիս-
արեւմտ, որ չորս հինգ ամիս առաջ տրուած
էր, բաւական քիչած է ՐԵՎԻՆ, զի
միայն իր մարտիկայնայ այդ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկայնայ
ու դեսպանը կողմէ ծառած կ'ուրեւն-
հանաւոր կողմէ մարտիկայնայ պատճա-
ռաւ ընդարձակած են իրենց գործու-
նէն ուսանել ասպարէզը:

Կայս. կառավարութիւնը, կ'ընէ
թուրք թուրք, թէ մարտիկ

